

Terrafame ja mahdolliset toimenpiteet

MYR § 14

Kainuun liiton tehtävänä yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa on valmistella TEM:lle Kainuun kasvusuunnitelma, jolla voidaan ennakoida ja vastata Terrafame Oy:n Talvivaaran kaivoksen mahdollisen sulkemisen aluetaloudellisiin vaikutuksiin. Toimenpide-esityksiä on alustavasti valmisteltu Kainuun maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymän Kainuun varautumissuunnitelman (ERM) mukaisesti. Maakuntahallituksen käsittelyssä keskeistä on linjata maakunnallisen edunvalvonnan toimenpiteitä asian suhteen.

Asia on tullut ajankohtaiseksi, kun hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunnan linjasi Terrafame Oy:n Talvivaaran kaivoksen tilanteesta 25.5.2016 pitämässään kokouksessa. Valtio ilmoitti tuolloin valmistautuvansa Terrafamen kaivoksen hallittuun sulkemiseen. Terrafamen Sotkamon kaivoksen sulkemisen valmistelu toteutetaan vuoden 2016 loppuun saakka kestävän siirtymäkauden aikana. Sen aikana kaivoksen operatiivista toimintaa jatketaan ympäristöturvallisuuden varmistamiseksi ja myös siltä varalta, että kaivoksen kaupallisen toiminnan jatko olisi siirtymäkauden jälkeen edelleen mahdollista.

Kaivostoiminnan ylösajo ja kaupallinen toiminta voi pitkällä tähtäimellä jatkua, jos siirtymäkauden aikana kyetään hankkimaan yksityistä lisärahoitusta. Jos toiminnan ylösajoon tarvittava yksityisen lisärahoitus löytyy tämän vuoden aikana, Terrafame Group Oy voi hyödyntää lisätalousarvion 144 miljoonan euron määrärahaa osallistuakseen sijoittajana Terrafame Oy:n toiminnan jatkorahoitukseen.

Ministerivaliokunta puolsi esitystä, jonka mukaan valtion tämän vuoden toiseen lisätalousarvioon varattaisiin 144 miljoonaa euroa Terrafame Group Oy:n lisäpääomitukseseen. Varat käytettäisiin kaivoksen toiminnan jatkamiseen siirtymäkauden ajan. Lisäksi sulkemisprosessin kokonaiskustannuksia tarkennetaan siten, että mahdollisesti tarvittavasta lisärahoituksesta voidaan päättää valtion vuoden 2017 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Sulkeminen toteutetaan siten, että ympäristöturvallisuus varmistetaan kaikissa olosuhteissa. Kaivostoiminnan lopettamisen edellyttämän yksityiskohtaisemman sulkemissuunnitelman valmistelu sekä sulkemisen edellyttämän ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) laittaminen aloitetaan viipymättä. Sulkemisen edellyttämää ympäristölupaa varaudutaan hakemaan heti YVA-menettelyn valmistettua. Sul-

kemisen YVA-prosessin kanssa rinnakkain viedään eteenpäin myös kaivostoiminnan jatkamisen edellyttämiä YVA- ja lupaprosesseja.

Hallituksen linjauksen mukaisesti kaivostoiminnan mahdollisesta lopettamisesta aiheutuvan rakennemuutostilanteen hoitamiseen varaudutaan. Kainuuseen kohdennetaan rakennemuutosmäärärahaa. Sen suuruus ja kohdentaminen päätetään valtion kolmannen lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä. Kainuun aluetta koskeva kasvusuunnitelma valmistellaan yhdessä TEM:n, Kainuun ELY-keskuksen ja Kainuun liiton kanssa.

Erillisliitteinä elinkeinoministeri Rehnin esitys tiedotustilaisuudessa 25.5.2016 sekä Kainuun ELY-keskuksen laatima Talvivaaran kaivoksen jatkamisen ja sulkemisen vertailu valvontaviranomaisen näkökulmasta.

MYR sihteeristö käsitteli asiaa kokouksessaan 10.6.2016.

Erillisliitteet

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Käydään keskustelu tilanteesta ja evästetään Kainuun kasvusuunnitelman valmistelua, joka toteutetaan rinnakkain TOPSU 2017-2018 valmistelun kanssa.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Käytiin keskustelua asiasta ja todettiin, että ministeriö on tilannut Kainuulta kasvusuunnitelman. Kasvusuunnitelmassa tulee esittää konkreettiset suunnitelmat ja ottaa huomioon molemmat vaihtoehdot; tehtaan ylösajo ja alasajo. Kasvusuunnitelma toteutetaan rinnakkain TOPSUn 2017-2018 valmistelun kanssa. Elokuun aikana Helsingissä on asiaan liittyen keskustelutilaisuus.